

“ ”

Batasun estrategikoa lantzen ari gara Europako Alderdi Komunista sortzeko

Peio Ormazabal eta
Beñat Aldalur

INSURGENTE.ORG

Joan den abenduan aurkeztu zuten Euskal Herriko Kontseilu Sozialista (EHKS), Euskal Herrian Mugimendu Sozialista egituratzea helburu duen alderdia. Europar Alderdi Komunista eratzea dute helburu eta iraultza sozialista gauzatzea. Peio Ormazabalek eta Beñat Aldalurrek EHKS zer den eta zertan ari diren azaldu digute Azpeitiko Esklabetan, mugimenduak han okupatua duen eraikinean.

 XABIER LETONA BITERI

Diozuenez, “krisi kapitalista bete-betean” sortu da EHKS. Gaztetxo nintzenean petrolioaren krisiaren ondoren kapitalismoa “hil ala biziko krisian zegoen”; 1990eko hamarraldian ere, birmoldaketa eta langabezia itzelarekin, berdintsu, hiltzear zegoen. Geroago burbuilen leherketagatik hondoratu behar zen eta, azkenik, 2008ko finantza krisiarekin. Aldi bakoitzean, baina, bere burua berrasmatu eta gero eta indartsuago ateratzen da.

Beñat Aldalur: Kapitalismoak bere burua infinituki erregulatzen duen mekanismoak baldin badauzka, horrek esan nahi

du erreformatu daitekeen sistema bat dela eta, beraz, perspektiba iraultzaileak pisua galtzen du bertan. Marxismoaren barruan etengabe errepikatzen dena da: zein puntutara ari da agortzen kapitalismoa? Zein puntura arte zuzendu dezake bere burua? Kapitalismoaren historia krisian sakontzearen historia bat da eta horregatik, 1970eko hamarkadan desindustrializazioaz asko hitz egingo zen, eta orain ere gaiak badu gaurkotasuna.

Mendeabaldeko ikuspegitik begiratuta, guk hitz egiten dugu lanaren zentraltasunaren galeraz. Horrek ez du esan nahi kapitalismotik automatikoki sozialismo-ra joko dugula, baina kapitalismoak bes-

telako gizarte eredu baterako baldintzak jartzen ditu. Beraz, krisiak hor daude eta kapitalismoak baditu, halaber, horiek leuntzeko mekanismoak krisi kapitalista atzeratzeko, hala nola, zorpetze masiboak, finantzarizazioa, gerrak, soldaten debaluazioak...

Peio Ormazabal: Krisiaz ari garenean ez gara ari kapitalismoaren berehalako kolapsoaz, baizik eta etengabe kontraesanak birsortzen dituen sistema bati buruz. Bere burua indartzeko moldeetan, austeritatea eta soldataren kontrako ofentsiba dira egun erabiltzen dituen mekanismo ikusgarrienetakoak. Horrez gain, ikusten dugu gerra testuingurua eta estatu auto-

ritarioaren joera ere handitu egin direla; kapitalak arazoak dituen une batean, potentzia inperialistak beraien artean lehiatzen dira irabaziak eurenganatzeko.

Orain arte GKS nabarmendu da Mugimendu Sozialistan. Gizarteko beste esparru eta adinetara heltzeko bidea da Kontseilu Sozialista?

P. O. Urte hauetan esparru zehatzei erantzuteko antolakundeak sortu ditugu, adibidez GKS gazteei erantzuteko eta Itaia generoari, edo Erraki eta beste hainbat. Kontseilu Sozialistak Mugimendu Sozialista osoaren bozeramailetza eta ikuspegi estrategikoa biltzen ditu. Orain arte erantzun ez ditugun arazoen aurrean proposamenak egitea da bere helburua, eta finkatzen ditugun helburuen aurrean tresna egokiak abiaraztea.

Orain Kontseilu Sozialista eratu duzue, baina gero Alderdi Komunistaren unea ere etorriko litzateke zuen ikuspegian. Zein da Kontseiluaren funtzioa fase honetan?

B. A. Aurkeztu dugun Kontseilu Sozialista guretzat gaur egungo alderdi bat da. Dena den, guk erabiltzen dugun hizkuntza estrategikoan Alderdi Komunita ere badago, baina hori eratzeko zenbait aurrebaldintza bete behar dira eta une honetan ez gaude egoera horretan. Baldintza horiek honakoak dira: bat, Alderdi Komunistak hegemonikoa izan behar du langile klasean; eta bi, kapitalismoari hegemonia lehiatuko badio, alderdi hori nazioartekoa izan behar da. Kontseilu Sozialistak baldintzak jarri behar ditu egoera hori sortzeko.

Une honetan, batetik, langile klasean pobretze bat ematen ari da, eta bestetik, eskubide politikoak galtzen ari dira. Testuinguru horretan, langile klasea antolatzeke erremintak ematea eta komunismoaren perspektiba hegemoniko bilakatzea da bere zeregina. Egiteko horiek betetzen baditu Alderdi Komunita bihurtuko gara, baldin eta horrek guztiak nazioarteko ikuspegia badu.

Nola egituratzen da EHKS? Nor da militante? Kuotak badaude? Boterea nola antolatzen duzue?

B. A. Printzipio nagusia militantzian oinarritutako proiektua da, alderdi politikoen ohiko profesionaltasun eta instituzionalizazetetik aparte. Hala ere, militantzia maila desberdinak daude eta proiektuari ekarpena egin nahi dion edozeini bere lekua egiten diogu. Lehenbizi eskualde

“ ”

Sozialdemokraziak orokorrean, eta ezker abertzaleak haren adierazpen hegemoniko gisa, fobia dio kritikari eta kritikak eraso gisa hartzen ditu

mailako kontseilu sozialistak sortu gedituen, eta ikusi dugunean nahiko indar dugula, Euskal Herri mailako kontseilua. Zazpi lurraldeetan dago egituratuta eta eskualdeka antolatuta, nahiz eta eskualde guztietan ez dugun indar berdina.

P. O. Tokian tokiko arazoei erantzuten saiatzen gara, adibidez lan munduko autodefentsa sareak sortu ditugu, soldaten kontrako ofentsiba horri aurre egiteko; edo etxebizitza sindikatuak langile klaseak dituen hainbat arazori aurre egiteko. Finantzaketari dagokionez, gure burua autofinantzatzen dugu: diru ekar-

Eibarko Astelena pilotalekuan egin zuten EHKsren aurkezpena iragan abenduan.

penak jasotzeko kanpainak, txosnak, borrodatezko ekarpenak, bonu laguntzak, zozketak... Baina dirua ez da ezinbestekoa militantziarako eta ulertzen dugu bakoitzak bere denboraren zati bat ematea proiektuarentzat nahikoa dela proiektu honetako militante izateko.

Eta boterea? Nola erabakitzen duzue?

B.A. Zentralismo demokratikoaren bidez. Batetik, oso garrantzitsua da printzipio demokratikoa, demokrazia ulertuta parte-hartze politiko kualitatibo gisa; baldin eta nahi badugu gizartearen oso-

tasunari erantzungo dion mugimendu bat eratzea, hori ezin da pertsona gutxi batzuen esku egon, baizik eta militante sare zabal eta kualifikatuak parte hartu behar du horretan. Eta aldi berean, zentraltasuna ere eduki behar du, gauza orokorreari erantzuteko eta kolektibo guztiak parte har dezan.

Oso uzkurak zarete koadroen profesionalizazioarekin eta haiek soldatapekoak izatearekin. Zuek badituzue liberatuak?

B.A. Guretzat oinarritzako printzipioa da

jardun politikoa ez izatea soldatapeko lanaren menpekkoa, eta prozesu politikoaren motorra konpromiso politikoan eta militantziaren eskuzabaltasunean oinarrituta egotea. Gure egungo dinamika ez da liberatuekin egiten, baina ez dugu baztertzen funtzio zehatzen baterako liberatuak izatea, adibidez komunikaziorako edo abokaturen bat behar badugu, hau da, oso funtzio tekniko zehatzak gauzatzeko.

P. O. Historiari begiratuta, mugimendu iraultzaile askoren usteltzeko eta asimilatzeke modu bat izan da soldatapeko dinamika. Beraz, guk ere ez dugu uste gure aurrekoak baino hobeagoak garenik eta horregatik jartzen dugu zentroan militantearen figura.

Borroka sektorial guztiek klase borrokaren mende egon behar dutela diozue, eta antolaketa sozialistaren barruan. Horrek, batzuetan talka dakarkizue beste sektore batzuekin, hala nola feminismoarekin. Posible da bakoitzak bere bidea egitea talka egin gabe?

B. A. Hainbat ikuspegi ideologikorekin talka egin dugu, baina beste batzuekin elkarlanean ari gara, nahiz eta seguruenik gauza guztietan ez gauden ados haiekin. Palestinaren auzian elkarlanean ari gara beste batzuekin, ekologismoaren munduan ere bai, emakumearen alorrean...

P. O. Etxebizitzaren arazoari erantzuteko, Diru Sarrerak Bermatzeko errenta dela eta manifestazio batera deitu genuen hamarnaka eragilerek... Etengabe eta jende guztiarekin talkan gauden ideia hori interesatua da. Irekita gaude elkarlana eta, baldintza batzuk betetzen badira behintzat, ezinbestekoa da. Azpeitian duela bi aste lurraren defentsan egindako manifestazioan, adibidez, han izan ginen.

B. A. Sozialdemokraziak orokorrean, eta ezker abertzaleak haren adierazpen hegemoniko gisa, fobia dio kritikari eta kritikak eraso gisa hartzen ditu. Guretzat, aldiz, kritika ezinbestekoa da modu arrazional batean egiten bada. Azken urteetan gure oinarria finkatzeari eman diogu denbora luzea, baina orain beste eragile batzuekin elkarlanean aritzeko unea ere bada, eta hori ikusten ari da.

Talkarena aipatzen dut besteak beste zuek proletariotzaren alderdia eta burgesiaren alderdia kontrajartzen dituzuelako. Proletariotzaren alderdian zuek behintzat bazaudete eta burgesiarenengan ezkerreko beste

sektore batzuk eta hainbat esparru sektorial ere bai. Ikuspegi horretatik talka ia ezinbestekoa da, edo?

B. A. Eremu sektorialak ez nituzke sartuko burgesiaren alderdian... Edozein modutan, banaketa hori ulermen orokorrerako ikusmolde bat da. Funtsean, esaten dugu instituzioek egikaritzen duten eremua dagoela, instituzioak kapitalismoa erreproduzitzeko sistema moduan ulertuta, eta horri aurre egiteko beste bloke bat eratu behar dela, non gu ere kokatzen garen. Langile klaseko kidez osatuta dauden ehunka eragile eta kolektibo daude eta horiek bidelagun izatea gustatuko litzaziguke, izan momentuko gauzetarako edo izan aliantza estrategikoetarako.

P. O. Burgesiaren alderdiaz ari garenean instituzioen kudeaketan ari diren alderdi politikoez ari gara, zeintzuek kapitala erreproduzitzeko beharrezko neurrietan hartzen parte hartzen duten. Hori ez da une oro estrapolatzen gainerako eragile sindikal eta sozialetara.

“ ”

Etengabe eta jende guztiarekin talkan gauden ideia hori interesatua da. Irekita gaude elkarlanera eta, baldintza batzuk betetzen badira behintzat, ezinbestekoa da

Iraultza sozialista egungo estatuetatik haragoko ikuspegi batean kokatzen duzue, adibidez Europa mailan. Horren arabera, Europa mailako Alderdi Komunista sortu beharko litzateke denborarekin, eta antolaketa horren barruan legoke Euskal Herriko Kontseilu Nazionala? Zein litzateke bakoitzaren funtzioa?

B. A. Prozesu horrek printzipio unibertsal batzuk ditu, baina egoera partikularrei ere arreta jarri behar die. Beraz, gure ustez, komunismoak izan behar du Internazional baterako nahia, eta uste dugu datozen urteetan emango direla urratsak norabide horretan. Hala ere, lurralde eta nazio bakoitzeko adierazpen zehatzak ere kontuan hartu behar dira eta, adibidez, Espainiako Estatuko na-

Beñat Aldalur, ezkerrean, eta Peio Ormazabal Azpeitiko Esklabetako sarreran eserita.

zio zapalduen antolaketa propioa ematen zaie, Herrialde Katalanetan, Galizian edo Euskal Herrian. Eta prozesu hori Europa mailan gorpuztu ahala ikusi beharko da zein forma hartzen duen.

Hori zuen ikuspegia da edo Horitzó Socialista (Herrialde Katalanak) eta sortu berri den Espainiako Estatuko Coordinadora Juvenil Socialistarekin partekatutako ikuspegia?

P. O. Perspektiba partekatua da eta, Mu-

gimendu Sozialista eratzeko bidean, indarra hartzen ari da Herrialde Katalanetan, Euskal Herrian eta Galizian ere bai.

Europan ere ari dira sortzen ikusmolde hori duten mugimenduak?

B. A. Ari dira bai, baina, logikoa den bezala, batez ere eragiten ari gara gertuen dauzkagun lurraldeetan. Errazagoa da Burgoseko gazte batzuek Euskal Herriko gazteek egin dugun hausnarketa partekatzeari, Alemaniako batzuek baino. Ditugun

anaitasun edo ahizpatasun harremanen-
gatik katalanekin erraza izan da, estatuko
beste lurralde batzuetan ere gertatu da eta
Portugalen ere badaude prozesu honetara
batzeko nahia dutenak. Lana ondo egiten
badugu prozesu hau epe motz eta ertaine-
ra Europa osoan hedatuko dela uste dugu.

Ulertzen dudanez, Europako Mugimendu Sozialista berri horren epizentroa Euskal Herria eta Espainiako Estatua dira.

B. A. Gaur gaurkoz bai, eta beste lurralde
batzuekin harremanetan ari bagara ere,
oraindik ez dago ezer zehatzik, Portuga-
lekin ez bada.

P. O. Batasun estrategikoa lantzen ari
gara eta ez aldeko harreman soila. Oi-
narri sendoarekin eraman nahi dugu
prozesu hori eta horrek bere denbora
eskatzen du, baldin eta, helburuetan dio-
gun moduan, Europa mailako Alderdi Ko-
munistaren lehen kimua sortuko badugu.

**Oso gaurkoa den beste gai bat:
planetaren suntsipena. Diozuenez,
irtenbidea bakarrik etor daiteke
proiektu sozialistaren eskutik, baina
jakina, oso gai premiazkoa da, iraultza
sozialistaren zain egon behar badugu,
akaso jai dugu. Zein urrats orokor har
daitezke gaur egunetik hasita?**

P.O. Kapitalismo berde baterako urratsak
emanda, trantsizio energetiko deitzen
duten hori bultzatzen ari dira instituzioe-
tatik, baina karbono isuriari buruzko da-
tuak gero eta okerragoak dira. Prozesu
hori ez da benetan egiten ari ekosistemen
eta naturaren babeserako, baizik eta zen-
bait sektore enpresarialen irabaziak han-
ditzeko. Beraz, natur baliabideak modu
arrazionalen bideratuko dituen sistema
bat behar dugu, eta hori kapitalismoaren
barruan egitea ezinezkoa da, kapitalis-
moak bai ala bai irabazia bermatu behar
duelako. Horregatik salatzen dugu tran-
sizio energetikoaren fartsa.

B. A. Uste dut ekologismoaren parterik
handienak garbi duela kapitalismoaren
barrutik ezin zaiola aurre egin naturaren
suntsipenari. Hori aitortuta, ez dago argi
zein izan behar duen kapitalismoaren
ondorengo egoera hori, baina gure ustez
hori komunismoa da. Jakina, honek guz-
tiak premia handia du, sar gaitezkeelako
atzerabiderik ez duen egoera batean, eta
orduan bestelako gizarte bat eraikitzeko
baldintzak ere kolokan jartzen direlako.
Beraz, kapitalismoa azkar amaitu behar
dugu, bestela hondamendi are handiago
batera eramango gaituelako.

Urtarrilaren hasieran Ikerketa Sozialisten Institutua sortu zuten.
Ezkerretik eskuinera: Txaber Ormazabal, Aitor Bizkarra eta Marina Segovia.

“ ”

**Perspektiba partekatua
dugu eta, Mugimendu
Sozialista eratzeke bidean,
indarra hartzen ari da
Herrialde Katalanetan,
Euskal Herrian eta Galizian**

**Ekologismoaren barruan bada
eztabaida handia desazkundea
irtenbidea den ala ez. Zuek nola
ikusten duzue?**

B. A. Argi dago gizarte antolaketa ere-
duak aldatu beharko direla, besteak
beste kontsumo ereduak, baldin eta na-
turekin eta baliabideekin dauzkagun
harremanak jasangarriak izango badira.
Alde horretatik, desazkundeari buruz-
ko hainbat ikuspegi daude, batzuen us-
tez desazkundea azkar egin beharreko
zerbait da eta, beste batzuen ustez, hori
proiektu politiko batekin lotuta izango
da, non gizarte berri bat sortzen den neu-
rrian egokitzen joango den. Gu bigarren
perspektiba horretan kokatzen gara eta
erantzun zehatzik ez dugu, baina pro-
zesuak aurrera egin ahala sortuko dira
erantzun zehatzak.

**Zuen zereginen artean jartzen
duzue “ekoizten denaren banaketaz
eta kontsumoaz arduratzen diren**

**mekanismo guztien kontrola
eskuratzea”. Zer esan nahi du horrek
egunerokotasunean?**

P. O. Gizarte antolaketa berri batek arra-
kasta izango badu, bere funtzionatzeko
forma eta boterea bi esparru horietan
antolatu behar dira. Hau da, ekoizten den
hori ez da soilik modu ekitatiboan banatu
behar; ekoizten dugun hori transformatu
behar dugu gehiengoaren ongizateari be-
gira, eta ez interes pribatuari begira. Hau
da, osasunak nolakoa izan behar duen,
hezkuntzan zein lan mota egin behar den,
industria nola antolatu behar den eta zer
ekoizti behar duen... Horretan guztian ere
jarri behar du arreta mugimendu komu-
nistak eta ez soilik lan baldintzen defen-
tsan. Azken finean, langile mugimendu
antolatuak, gero eta gaitasun handiagoa
izan beharko luke gizartean bere ikuspe-
gia nagusitzeko burgesiaren eta kapita-
listen kontra.

B. A. Gure ustez, modu orokor batean
esanda, egungo gizarteak baditu baldin-
tzak pertsona guztien ongizaterako, bai-
na horretarako ezinbestekoa da nazioar-
teko oligarkiarri boterea kentzea eta
eskura dituen bitartekoen gaineko kon-
trolla eskuratzea. Beraiek izaera pribatua
ematen diote antolaketa horri, parti-
kularra eta berekoa, eta guk antolaketa
demokratikoa eta unibertsala eman nahi
genioke. Gure ustez, gaur egun munduan
badaude baldintzak soldatapeko lane-
tik aparte pertsona guztien ongizatea
bermatzeko, eta hori egingo litzateke
kontsumo funts handi baten bidez. Hau
da, jendeak lan egiten jarraitu beharko
du, baina ez du izango lanarekiko derri-
gorrezko menpekotasunik. ●